

Catalunya: primera llei per a drogodependències

El Parlament de Catalunya ha aprovat per consens, amb unes quantes esmenes tècniques i/o econòmiques, la Llei de Prevenció i Assistència en matèria de substàncies que generen dependència. La primera llei sobre drogues que hi ha a l'Estat Espanyol.

Redactada en una nacionalitat històrica, defineix la dependència de qualsevol substància psicorgànicament activa com a «fenomen social de caràcter epidèmic», i es promulga «desplegant les competències que l'Estatut de Catalunya atorga a la Generalitat de Catalunya en matèria d'higiene, sanitat, assistència social, règim local, joventut, comerç interior, institucions penitenciàries, publicitat, estadística i investigació».

És a dir, es fa tot el que es pot amb l'estatut a la mà. Catalunya no podrà actuar sobre convenis internacionals, repressió del tràfic, activitat policial i judicial, ni tampoc portar una actuació seriosa a nivell penitenciari.

Tenint en compte les limitacions, aquesta llei intenta de conscienciar la gent que les drogues no sols són les il·legals, sinó totes les que afecten problemes de salut, com ara el tabac, l'alcohol, els medicaments i els productes químics. Ho equipara tot i preveu l'assistència i la coordinació de les accions preventives. Tot seguit, defineix per primera vegada la drogaaddicció com una «malaltia comuna» (deixant la porta oberta a la

possibilitat que els malalts puguin acollir-se a la Seguretat Social) i reconeix «que tota persona afectada per la dependència de drogues no institucionalitzades necessita assistència». Per tant, la llei obliga els centres hospitalaris de Ca-

talunya a disposar d'unitats de cura i desintoxicació i que els malalts puguin seguir tractament a ambulatoris.

Un altre aspecte important de la llei és que permet establir ja una reglamentació i una normativa per a

mesures assistencials que obligarà totes les entitats públiques i privades que tinguin convenis, subvencions o ajudes públiques, a sotmetre's al registre, a la tipificació i a l'avaluació de les seues activitats. Això vol dir que s'hauran acabat els tractaments miraculosos i les entitats pirates que actuen en el camp de la suposada cura de toxicòmans.

La llei estableix a Catalunya mesures limitatives pel que fa a l'alcohol dins centres oficials, llocs de treball i centres escolars, però, en opinió dels experts, en aquest aspecte resulta insuficient i ha demostrat la incapacitat de mobilitzar les indústries alcohòliques catalanes. Més problemàtic ha estat el capítol quart de la llei, referent a les mesures de control i de promoció de begudes alcohòliques. No és cap secret que els *lobbies* alcohòlics de l'estat han pressionat sobre els polítics del govern. Així, una esmena es va dedicar a aconseguir que certes limitacions afectessin només begudes de 23 graus, cinc més dels que fixava l'avantprojecte. Se'n salvaven vins i cerveses, aquesta última la major causant d'alcoholisme entre els adolescents de Catalunya. Una altra limitació important de les mesures restrictives de publicitat a mitjans de comunicació estableix que només poden afectar els autonòmics, però no els estatals.

Respecte al capítol sisè, que fa referència a les coles industrials, Catalunya haurà de seguir la normativa de l'estat. Quant al tabac, la llei recull totes les mesures internacionals contra el tabaquisme. Tanmateix, el Departament de Sanitat i Seguretat Social haurà d'elaborar i facilitar als usuaris els serveis sani-

Els malalts podran acollir-se a la Seguretat Social

taris, i, als professionals de la sanitat, informació actualitzada sobre la utilització a Catalunya de fàrmacs psicoactius i altres medicaments i productes capaços de produir dependències.

Així, doncs, la llei abraça totes les drogues. Les institucionalitzades i les no institucionalitzades, i desmitifica que el drogaddicte sigui només el consumidor de productes il·legals. A efectes pràctics, els articles 36 i 37 permetran controlar tots els centres que es dediquin a prevenció, cura, rehabilitació, o reinserció de malalts drogodependents, i obliga el govern de la Generalitat a «fomentar que Catalunya compti amb centres, programes i equips de serveis socials, i programes de tipus laboral i cultural per tal de desplegar la rehabilitació i la reinserció». També «implantaràn programes de desintoxicació i deshabitació dels reclusos que presenten dependència de drogues no institucionalitzades. A tal efecte, es dotarà els establiments penitenciaris amb els mitjans adequats, i s'obligarà els departaments de sanitat i

La droga, el gran problema pendent

seguretat social a «establir fórmules concretes per dur-ho a terme».

Quant a mesures limitatives de l'alcohol, cal destacar que la promoció en públic de begudes alcohòliques a fires o exposicions s'haurà de fer en espais diferenciats, no es permetrà la degustació i no hi tindran accés els menors de setze anys, als quals es prohibeix la venda d'alcohol en qualsevol tipus d'establiment. També queda prohibida tota publicitat

de begudes alcohòliques als mitjans de comunicació dependents de la Generalitat de Catalunya i als cartells o tanques als espais públics.

Queda prohibit vendre tabac als menors de setze anys, no se'n podrà donar mostres gratuïtes ni fer-ne publicitat als mitjans de comunicació de la Generalitat, ni als espais públics ni als cinemes. Queda prohibit fumar als hospitals, a les escoles, als transports públics i als escolars, a les

oficines de l'administració pública i als centres d'atenció als menors.

També, la llei desplega una àmplia xarxa assistencial en pressupostos i dotacions de l'Institut Català de la Salut i l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, i fixa sancions econòmiques per als infractors, que poden arribar fins a la tancada de l'empresa i els locals.

Per ser útil, els experts opinen que després d'aquesta llei de drogues s'ha de redactar amb urgència la llei de serveis socials i lligar perfectament ambdues. De moment, ja hi ha un problema: la Llei de Menors aprovada pel Parlament resta fora de la de Serveis Socials, a l'inversa que a la majoria de països avançats.

Amb totes les seves limitacions, aquesta llei permet ja actuar en tots els fronts que els actuals estatuts donen a les comunitats autònomes. Cal recordar, finalment, que la llei exigeix que es faci front a la malaltia comuna epidèmica «amb criteris tant avançats científicament com respectuosos de les llibertats personals».

el Temps

subscriviu-vos-hi